

No. 5 și 6  
Maia, Iunie 1929

# SOLINZBİTTİT

ORGANUL ASOCIAȚIEI CORPULUI DIDACTIC  
DIN JUDEȚUL SOROCA

Publicație din colecția Periodice Naționale Vechi  
„Moldavica” Biblioteca Națională a RM



## S u m a r:

	<u>Pag.</u>
1. Convocare . . . . .	1
2. Apel către membrii corpului Didactic din toate gradele de D-l Ministrul instrucțiunii N. Costachescu . . . . .	2 - 4
3. Invățământul agricol popular de I. Candiani . . . . .	5 - 10
✓ 4. Instrucție sau educație de A. Maximciuc . . . . .	12 - 13
5. Lecția practică și critică ei de Mihail Popa . . . . .	14 - 15
✓ 6. Rolul invățătorului la unificarea sufletească a nea- mului de Ir. Amurăriței . . . . .	16 - 17
7. Educația fizică la Greci de Dimitrie Balănescu . . . . .	18 - 20
8. M. Eminescu de Gh. Anghelușcu . . . . .	21 - 24
9. Imnul Solidarității de A. Samac . . . . .	25
10. Din viața intimă a invățătorului de An. Maximciuc . . . . .	25 - 28
11. Pagina revizoratului . . . . .	28 - 35
12. Pagina asociației . . . . .	36 - 46



# Convocare

Aveam onoare să aducem la cunoștință membrilor Asociației Inv. din Jud. Soroca că pentru ziua de 23 iunie a. c. ora 9 dim. se convocă adunarea generală cu următoare ordine de zi:

- 1) Darea de seamă a Comitetului Asociației și a Comisiunii de Cenzori.
- 2) Dările de seamă ale Președinților Subsecțiilor asupra activității acestora
- 3) Chestiuni de organizare
- 4) Activitatea Comitetelor școlare
- 5) Cumpărarea unui imobil
- 6) Întințarea unei librării
- 7) Bugetul pe anul 1929 - 1930.
- 8) Alegerea Comitetului și Cenzorilor.
- 9) Diverse

In același timp se aduce la cunoștință că în ziua de 24 iunie a. c. ora 9 dim. se va ține și Adunarea Generală a membrilor Băncii Corp. Did. „Progresul” cu următoarea ordine de zi.

- 1) Darea de seamă a Consiliului de Administrație și deschiderea de gestiunea lui.
- 2) Repartizarea beneficiului.
- 3) Procesul Verbal a Comisiei de cenzori.
- 4) Procurarea unui imobil (Căminul Corp. Didactic).
- 5) Fixarea maxim. sumelor împrumuturi or membr. pe a. c.
- 6) Fixarea %/o %/o la împrumuturi acordate și %/o %/o plătite la depunerি.
7. Contractarea unui împrumut.
- 8) Darea de seamă a casei de ajutor reciproc - Corpul Didactic Soroca și fixarea cotei.
- 9) Modificarea art. 20 Stat. băncii și art. 1 și 5 Statutului casei de ajutor reciproc,
- 10) Aprobarea regulamentului casei de ajutor,
- 11) Refroirea a 1/3 a membrilor Consiliului de Administrație,
- 12) Alegerea Cenzorilor și suplinitorilor.
- 13) Aprobarea bugetului pe anul 1929.
- 14) Apelul M. I. P. (Vezi pag. 2)
- 15) Diverse

Tinând seama de importanța chestiunilor atât pentru invățătorime cât și pentru școală, avem onoare a Vă ruga să binevoiți a lăua cea mai activă parte la aceste adunări comunicând sub luare de dovedă tuturor colegilor dela școala D.V., acestea fiind amânări ale adunărilor generale ținute în luna Aprilie an. c.

**Președintele Asociației și a Băncii  
P. S F E C L A**

## Apel

**Către membrii Corpului Didactic de toate gradele**

---

Bugetul statului, din cauza crizei, ce străbatem, nu va putea oferi el singur o bună bucată de vreme mijloacele trebuitoare pentru îmbunătățirea stării materiale a corpului didactic. Această situație ne impune să recurgem și la alte mijloace menite să venă în ajutorul celor în nevoie. Între acestea unul este „Casa de Credit și Economie a Corpului didactic”.

Bazată pe mutualitate, ea poate fi un instrument activ și puternic pentru înlesnirea membrilor ei. În acest gând ea a fost înființată de Haret în 1903 și a ajuns astăzi după un sfert de veac de existență să numere 16.700 membri cu 97 milioane capital imobile în valoarea de 40 milioane și acordând împrumuturi eftine în sumă de 143 milioane numai în cursul ultimului an, iar pentru operă de ajutorare 3.450.000 de lei. – Administrarea acestei case s'a făcut după un statut rigid, care a fost strict aplicat și cu deplină corectitudine. – Totuși rezultatele la care s'a ajuns, sunt departe de ceeace ar putea și ar fi trebuit să fie date de această casă. – Pentru a o putea pune deci în situație de a-și îndeplini menirea ei în plin, trebuie reorganizată și în acest scop în drept către toți dascălii din țară acest apel.

Partea slabă a casei constă în aceea că în loc să numere ca membri 65-70000, ea însumează abea 16.700. Este lesne de închipuit ce forță considerabilă ar constitui, dacă toți dascălii să se inscrie ca membri ei. Această neparticipare se datorește unei lipse de încredere, din cauza organizației ei prea centralizate și care aduce drept consecință imediată, acordarea cu întârziere a împrumuturilor și acuzarea de folosință în măsură prea mare a resurselor ei – în special a ajutoarelor – de către acei membri care locuiesc la centrul.

Aceasta a făcut ca unii membrii ai corpului didactic să înfilzeze bănci județene, care însă din cauza situației lor izolate, au

o putere și acțiune foarte redusă. Pentru descentralizarea Casei de Credit și economie a corpului didactic se impune înființarea de sucursale pe lângă Inspectoratele regionale, aceste sucursale vor trebui să fie bine conduse și corect administrate ceea ce va necesita personal și cheltuieli, cheltuieli ce nu pot fi acoperite decât din veniturile acestor sucursale și deci ele nu se vor putea înființa, decât dacă numărul de membri înscriși vor acoperi prin subscrisk capitalul necesar, ca să poată face față la aceste cheltuieli. Înscrierile se vor face pe județe, fiecare Inspectorat formând un grup, putând avea agenții județene depinzând de sucursale. În felul acesta membrii înscriși astăzi la centrală, vor trece cu partizele lor la sucursale.

Centrala va rămâne numai cu membrii regiunii VIII și cu conducerea și controlul tuturor sucursalelor. Ea va distribui creditele necesare la regiuni, din soldurile de casă ce i se vor pune la dispoziție de regionale. Întârzierile în acordarea împrumuturilor, provenind astăzi și din faptul că în ultimii ani Ministerul Finanțelor restituia foarte greu Casei Corpului Didactic depunerile membrilor, consemnate prin borderourile de salarii, se va lăsa măsura ca toate administrațiile financiare să verse efectiv, chiar delegașilor înșărcinați cu incasarea statelor de salarii. Sumele cuvenite Casei Corpului Didactic și în acest chip va exista mereu numerar la dispoziție. O nouă înfăptuire va fi organizarea unei secțiuni speciale pentru împrumuturi cu termen lung în vederea clădirilor de case. Până acum Casa acorda, pentru acest scop, aproximativ 20 milioane anual ceea ce înseamnă prea puțin.

#### Secțiunea trebuie organizată astfel:

Acei care doresc a face împrumuturi pentru clădiri, vor trebui să se înscrie la această secțiune, în mod special în afară de faptul că figurează și la secția economică. – Aici vor vărsa depunerile mari, ce se vor fixa în aşa fel, în cât în decursul a câțiva ani să și poată acumula fiecare un capital destul de apreciabil, spre a-i servi ca bază pentru ca atunci, când va face împrumut pentru clădire să nu fie excesiv de împovorațat. Evident această secțiune

nu va putea satisface cererile și trebuiețele tuturor numai din puterile ei proprii, creditul din afară va trebui să joace un mare rol și de aceea pentru ca împrumutanții să nu aibă de suportat un procent prea mare dela capitalul împrumutat din afară, diferența dela procentul pieții la acel al Casei va fi suportată de Ministerul Instrucțiunii, prin alocații anuale bugetare.

Aceasta poate fi ajutorul, ce statul îl va da Corpului didactic, pentru înlesnirea de construcții a locuințelor. Dacă sucursalele regionale și agenții n'ar fi federalizate prin centrală, opera de asistență n'ar fi cu puțință, căci această casă trebuie să facă sănătății la mare și la munte pentru membrii corpului didactic, interne și căminuri la orașe pentru filii de învățători și preoți. Aceasta sarcina poate fi îndeplinită numai de Centrală și prin sprijinul dat în acest scop de regionale. Numai prin puterile unite ale tuturor se poate realiza ceva practic. Și atunci statul e dator să intervenă, va trebui ca Ministerul Instrucțiunii să aloce anual în bugetul său o subvenție centrală pentru această operă de asistență.

Conducerea acestei instituții, astfel organizată, evident că va fi expresiunea adevărată a voinei membrilor care o alcătuiesc când la centru vor figura în consiliu de conducere, delegați aleși de sucursalele regionale.

Adunările generale anuale vor fi prilejul, nu numai de a afla rezultatele generale pe toată țara, ci de a asculta dorințele nevoie și soluțiunile sugerate din țară. Dacă, pentru realizarea unora dintre aceste măsuri, va fi nevoie de modificarea legii casei se va face și aceasta. Această organizare se poate înfăptui numai prin concursul tuturor și devotamentul unora, care la început trebuie să ofere ceva, din munca și priceperea lor pentru realizarea practică.

Fac deci un apel către învățători, preoți și toți membrii Corpului didactic de toate gradele, să se înscrive imediat ca membri la județele (Inspectoratele) lor, pentru a putea alcătui cea mai puternică organizație economică, menită a mări puterea de rezistență a Corpului didactic față de greutățile vieții.

**Ministrul Instrucțiunii  
N. COSTĂCHESCU**

**Educație și învățământ.****Invățământul agricol popular.**

Ofensiva agricolă nu se va desfășura în bune condiții, atâtă vreme cât cultivatorii însuși nu vor putea fi pătrunși de nevoia de a cucerî obiectivele ce au de atins, astfel ca toate forțele țărei să se încordeze spre a lupta cu dușmanul necruțator, care este ignoranța, rutină și nepăsarea, care surpă, temelia economiei noastre rurale.

In primul loc ar fi trebuincios prea adesa să se curențe de demagogie și să se lumineze de patriotism purificându-se prin moralitate spiritul politicianismului nostru. Fără o moralitate superioară inflexibilă, care să îndrumăze toate actele de Stat nimic bine aşezat nu se va putea face în țară această și vom pluti ca și până acum mereu în întuneric. In adevăr săr putea închipui o ofensivă sau chiar și o defensivă rezemată pe demagogie?

In această acțiune de cucerire a binelui obștesc sufletul îndrumător, care să hrânească entuziasmul este învățământul.

In distribuția învățământului popular trebuie să avem în vedere copiii din școalele primare rurale și adulții cultivatori săteni.

Din punct de vedere demonstrativ amândouă categoriile vor avea întâlnirea pe lotul școlar. In aceste direcții nu s'a făcut decât prea puțin lucru temeinic.

E drept că o prea fericită inspirație a avut-o legiitorul agrar de a se delimita cu ocazia acestei reforme loturi pentru toate școalele primare. Aceste loturi nu sunt întrebuită pentru scopurile cari au fost create măcar că vor trece în curând 10 ani de când au fost date în primire școalilor rurale.

Și cu toate acestea legiitorul învățământului primar ar fi dorit în cursul său complimentar să facă să se prede noțiuni de agricultură practică elevilor din ultimele

clase primare, dar până acum nu s'au putut forma elementele învățătoarești cari să fie specializate pentru aceste scopuri. Învățământul agricol se găsește peste baricadele Ministerului de instrucție publică și la noi între activitatea diferitelor Ministere par că se stabilește un antagonism perpetuu, parcă uneori fie care departament ministerial e făcut pentru nevoile unei alte țări.

Principiu adoptat până acum de Ministerul de agricultură este de a forma în urma școlilor sale, cât mai mulți mici fermieri cari să muncească pământul pîlcitor cari să stabilească un curent de progres în agricultură țărei.

Din nefericire școlile de agricultură de toate gradele n'au făcut să avem aceste rezultate. Foarte mulți din absolvenții lor devin funcționari în loc de a ajunge fermieri și uneori chiar devenind plugari, în loc de a influența folositor asupra stării culturale agricole a mediului sunt cotropiți de ignoranța lui.

Dacă cel puțin absolvenții proprietari de pământ ar fi putut să fie ajutați prin o bancă specială de Stat cu credite cât mai eficiente, spre a-și cumpara vite, mașini și îngășaminte, toate cheltuielile făcute cu întreținerea școlilor de agricultură ar fi avut o înrăurire mai însemnată în progresul agriculturăi țărei.

Chiar și absolvenții școalelor de agricultură ne proprietari de pământ ar fi devenit fermieri prin căsnicie fericite.

Cea mai mare parte din acești tineri merg la acele școli piecând de săracie din familia lor ne având nici pământ trebuincios pentru viață și au speranța ca terminând o școală relativ de o scurtă durată, pe lângă că vor face armata numai un an vor putea găsi o slujbă oare care și vor trăi mai bine.

Oficialitatea însă în dorința de a îndruma absolvenții școalelor inferioare de agricultură să se înapoieze în sate la munca pământului, a izolat cât a putut acele școli de restul învățământului, ca să n'aibă legături de transfuziune cu celelalte școli și ce este mai ciudat a căutat

să nu fie nici măcar puțină de trecere între diferitele trepte ale învățământului agricol.

Să uitat în această organizație, că fără capital nu poate să se înjurgeze plugăria rațională. Probabil că organizatorii școalelor s-au bîzuit pe faptul că în vremurile trecute ierau mulți arendași cari închiriau terenuri pe nimic din latifundiile existente altă dată și exploatau lipsa de credit a săteanului și munca lui. Se câștigau în scurt timp averi mari, dar această nu era agricultură rațională.

Dar și pentru astfel de afaceri trebuia la îndemnă creditul.

În zădar să căutat să se formeze bun fermier din copilul sărac fără pământ. În cazuri fericite ajungeau funcționari agricoli în exploataările mari, dar și aci erau concurați de copii ce creșteau pe lângă casa proprietarilor și de isprăvniceii și vatafiilor.

Să uitat însă că pentru ca învățământul să treacă în masele largi ale poporului trebuie să se stabilească un curent de înțelegere ca săteanul să înceapă să cunoaște nevoie să se pătrundă că sunt și alte posibilități de plugărie și de viață. E necesar în acest scop să li se deie învățători agricoli școalelor primare, instructori agricoli pricopeți adulților.

Acestea ar trebui să fie principalele obiective de Stat ale școalelor inferioare de agricultură. Si dacă acum după cum se caută cu inexistență a se forma un mare credit agricol țărănesc, apoi negreșit ar trebui ca absolvenții acestor școli cari pot deveni termieri să se bucure din belșug dânsii cei d'intâi de foloasele creditului.

Odată cu desvoltarea acestui credit ar trebui să se prezcare în toate părțile numeroși profesori ambulanți agricoli, cari să îndrumzeze cu sfaturi și să cerceteze la față locului întrebunțarea creditelor și se perfecționeze și se controleze activitatea instructorilor agricoli.

Cursurile în scolile inferioare de agricultură, ar trebui să tie cel puțin patru ani. Practica să se facă de elevi trimițându-se de serviciu la principalele indeletniciri numai

spre a și complecta cunoștințele, care trebuie examinate apoi cu bagare de seamă.

In multe școli de agricultură se face din practica, munca ordinară, pentru nevoile fermei. Se exploatează co-pii aproape fără folos pentru dezvoltarea lor intelectuală.

Practica să se facă în loturi demonstrative de două, trei sau patru hectare de pământ încredințate profesorilor de agricultură pentru fie care clasă fiind câte un lot, iar întinderea lor să varieze cu numărul elevilor.

Să se facă apoi grădina botanică unde fiecare elev să îngrijească anual un lot de câte 200 m. p. sub direcțiile profesorului lor.

Aci se vor înțelege aptitudinile individuale a elevului și se vor corecta realele sale apucaturi.

Elevii clasei IV, între 1 Aprilie și 1 Noembrie să suspende cursurile pentru practică mai intensivă. Si dânsii vor avea un lot demonstrativ comun cultivat cu îngrășaminte chimice și rezemat pe asolamentul de Norfolk, precum și experiențe de îngrășăminte și de selecție pe loturi individuale de 1500 m.p. în un câmp de experiență.

In acelaș timp vor fi organele de control ale profesorului pentru colegii lor din cl. I. și II. Toată sforțarea practică a școalei trebuie să fie cu elevul să cunoască organizarea și conducerea unui lot demonstrativ.

In acești patru ani de zile să se învețe și principalele materii a celor 3 clase de liceu. In acest scop școala trebuie să aibă timpul întebuinitat vacanțele cât mai reduse iar elevii bine întreținuți. Școalele elementare agricole să fie prefăcute în școli inferioare cu organizația propusă mai sus.

Dacă școala are mai mult pământ și nu'l poate cultiva singură să se deie în dijmă sătenilor de prin prejur iar administrația fermei să aibă grija îndrumării unei bune culturi. Aceasta îndrumare ce s-ar putea face prima vară prin elevi de serviciu din cl. IV, iar după absolvirea acestora cu elevi din cl. III.

După terminarea ultimului an al școalei alesovenții să facă o practică de economie rurală prin care cu profes-

sorul lor spre a putea cunoaște, cum să învingă la fața locului greutățile cooperativelor agricole a centrelor de mașini, multiplele nevoi de progres a populației agricole, felul cum trebuie să se conducă o gospodărie bună și rânească. În urma între 1 August și 15 Septembrie să se deie examenul de diplomă.

Să se predeie elevilor în aceste școli noțiuni desăvârșite de agricultură practică, să se poate folosi de un mic laboratoriu de chimie strict necesar unui plugar lumanat, să cunoască desăvârșit economia politică, rurală cooperată și contabilitatea, să cunoscă bine partea practică, a ameliorării principalelor plante agricole. Absolventul când va ești din școală să poată conduce o cooperativă agricolă, un centru de mașini sau un lot model.

Acei cari doresc să aibă brevet de instructori sau de învățători agricoli ai cursului complementar să urmeze câte un an de pedagogie în institute agricole anume întocmite de lângă unele din școlile inferioare.

În sate săr potrivi mai cu seamă la început bine ambele aceste două ocupații în sarcina unei și alesă persoane.

Elevii cursului primar complimentar trebuie să urmeze la școală între 1 Noembrie și 15 Martie, iar instructorul agricol trebuie să aibă o acțiune mai intensivă între 15 Martie și 1 Noembrie. Fiecare comună ar trebui să aibă datoria să întrețină unul sau mai mulți instructori după mărimea lor.

Absolvenții acestor școli să aibă posibilitatea de a trece ușor prin școlile medii la școalele de agricultură superioară.

O temeinică organizare a învățământului agricol popular se va face formându-se bune elemente de predare în școlile primare, buni instructori agricoli de îndrumare a populației, o organizare serioasă a cooperativelor agricole, a loturilor demonstrative, a centrelor de mașini care toate vor concura la difuziunea cunoștințelor agricole în sănul populației de la sate.

Cinematograful ambulant ar ajuta activitatea instruc-

torilor agricoli în timpul iernei. În acel timp să ar putea face pe alocuri și cursuri de adulți.

Absolvenții școlilor medii și mai ales a învățământului superior vor da conferințiarii și profesorii ambulanți la țară precum și agronomii regionali în agricultură.

În țara noastră până în prezent și în agricultura ca și în alte ramuri uneori organizările odată făcute au fost lăsate fără să li se cerceteze rezultatul și din aceasta pricina aci ca și în alte direcții recoltăm fructe amare.

Alte ori organizările se schimbă prea repede, fără să li se vadă rezultatele și deasemenea foloasele sunt neinsemnate.

In ambele cazuri mergem pe calea superficialităței ce trebuie să o schimbăm. Pe acest drum însă nu vom putea să realizăm în bunătățiri temeinice în economia rurală a acestei țări. Trebuie făcut în acest scop un program bine întocmit de lungă durată aplicat cu fermitate dar și cu mult discernământ.

Școlile de Agricultură de iarnă, vor desăvârși cunoștințele profesionale, acelor dintre fii de săteni cari având mai mult pământ vor dori să facă gospodarii mai bine intemeiate.

Pe lângă cunoștințe cât mai bune de agricultură, aceste școli trebuie să deie elevilor și instrucțiuni sociale complete atât cât e necesar unui sătean fruntaș echilibrat în acțiunile sale.

Adesea se crede că în școlile inferioare de agricultură trebuie să se predeie un învățământ rudimentar. E necesar credem din contra că învățământul trebuie să fie cât mai complet.

Și dacă nu e posibil a se face în totdeauna teorii științifice, manualele trebuie să explice cu un lux de învățămînt parteua practică a tuturor acestor teorii.

Din nefericire nu avem astfel de manuale în țara noastră, cari ne sunt cu atât mai necesare cu cât suntem departe de a se fi stabilit în popor o tradiție sănatoasă de cultură civilizată, cum este în alte părți ale lumii.

## Sugestia și rolul ei în învățământ.

Unul din mijloacele cele mai potrivite, care stă la îndâmână învățătorului, cerut de școală nouă este sugestia. Înainte de a vedea ce este sugestia trebuie să vedem ce este conștiința, a cărui mijloc este. Când ne dăm seamă de un fapt petrecut în sufletul nostru, numim că este conștient. Aceste fapte mai multe la un loc despre care noi ne dăm seamă, alcătuesc câmpul de conștiință (sau conștiință) care se poate verifica prin metoda introspectivă de faptele conștiente și mai puțin conștiente (semi conștiente). Că să ne dăm mai bine seamă să ne închipuim câmpul de conștiință printre cerc. Conștiință stă în raport direct cu conținuturile de conștiință. Deci nu toate conținuturile vor fi la fel, faptele dela periferie vor fi mai puțin conștiente pe când acele din centru vor fi cele mai conștiente și vor forma centru de apercepție. După cum un râu curge la vale și rămâne același, tot așa și faptele sufletești ele vin din sub conștient, trec pe la periferie, în centru luminos sau aperceptiv și apoi iar în inconștient unde se păstrează de memorie (conștiința rămâne aceeași).

După ce am văzut ce este conștiința și cum se analizează faptele conștiente, semiconștiente și inconștiente se vedem ce este sugestia și cum se poate folosi de ea învățătorul. **Sugestia este Împlântarea unei Idei în câmpul de conștiință a unui Individ.** Pentru aceasta operație ne trebuie să fie unul sugestionat și altul sugestionant. Apoi să urmărim următoarele operații ale sugestiei.

I. Să oprim curențul conștiinței (curgerea f. sufletești) aici se cere atenție din partea ambelor factori (învățător și elev).

II. Ingustarea câmpului de conștiință prin oprirea curgerii f. sufletești.

III. După oprirea curgerii f. sufletești și ingustarea câmpului de conștiință să golește de către educator câmpul de conștiință și se prepară venirea altor fapte sufletești.

IV Turnarea de conținuturi noi în conștiință, care vin

nu din conștiințul școlarului ci vin din conștiința educatorului. Din turnarea aceasta chibzuită a învățătorului în conștiința școlarului, rezultă prepararea elevului pentru scopul urmărit.

S. HARBORE  
Inv. Cobâlea - Soroca



### Instrucție sau educație?

Școala activă de astăzi nu se poate alătui cu ușăriță școalei vechi. Cei pregătiți după principiile lui Herbart, nu se pot adopta spiritului școalei moderne.

La ședința unui cerc cultural s'au ridicat obiecțiuni în privința folosirei tabloului la sfârșitul sau în timpul povestirii, la o lecție de istorie. În urma comentariilor făcute, nu s'a ajuns la nici un rezultat. Voia să se impună ideia că tabloul se folosește la sfârșitul lecției, aducând motivări că folosind tabloul în timpul povestirii intrerupem atenția copiilor. Ceiace dă dovadă că prin lecție se urmărește numai transmiterea ideilor spre a fi înregistrate, punând pe copii într-o stare de pasivitate.

Se urmărim ceea ce trebuie să facă cuvințătorul în timpul povestirii. Vom auzi cum își schimbă vocea, cum intonează, în unele iocuri spre a scoate anumite idei în evidență, cum o face cu vorbă gravă sau ironică, descriind neizbândă vrăjmașului sau altceva. Vom vedea cum se va folosi de gesturi sau schițe pe tablă, pentru a complecta explicațiile sale. Vom vedea asemenea, cum și ar folosi expresia feței și a ochilor folosite în timpul povestirii, sunt mijloace indirecte pentru a fura atenția copilului, pentru a-i atinge coardele psihicului. În numărul acestor mijloace indirecte intră și tabloul istoric. Când propunătorul, în timpul povestirii, aducând pe școlari la o ztenție maximă, arată chipul eroului sau luptele lui, copilul influențat adânc de conținutul lecției, sugestionat

prin expunerea lui, pare că vede chiar lupta petrecându-se în față să în acel moment.

Prin prezentarea tabloului în timpul povestirei, când ajungem la evenimente din acel tablou am ajuns ținta. Prin vorbire exprimam idei, cari se transformă cu greu în acțiune. Copiii văzând tabloul în timpul povestirei sunt atrași de vedere lui, iar în imaginația lor văd faptele expuse în acțiune. În acest chip copilul, își satisfac o nevoie a minței sale. Mecanismul de înregistrare a inteligenței e ușurat în acest chip.

Pe când folosind un tablou istoric la sfârșitul lecției, facem o simplă intuție aridă a evenimentelor de pe acel tablou, despre care copilul are numai o neînsemnată ideie în cazul acesta, nefiind însotită de sentimentul produs în timpul povestirei.

Acela care neagă utilitatea tablourilor în timpul povestirei, n'ar trebui să folosească și celealte mijloace indirecte, menționate mai sus. Rostul lor n'ar fi în timpul povestirei ci la sfârșitul lecției, când propunătorul arată tabloul ar trebui, fără ca să pronunțe ceva, să înceapă a gesticula, și schimba expresia feței și ochilor etc... Acesta nu ar fi metodic ci a stârni numai haz.

Prin urmare dacă n'avem scop să ne facem caraghiosi, n'avem rost nici să intuim tabloul la o lecție de istorie, ci a-ne folosi de el spre a ușura înregistrarea cunoștințelor, dar mai ales spre a face ca elevii să vadă ceeace le povestim abstract.

**A. MAXIMCIUC**  
Inv. Cotova



## Lecția practică și critica ei.

(Din activitatea cercurilor culturale)

Încă de pe băncile școalăi căutam să mă pătrund de însemnatatea și roadele Cercurilor Culturale învățătoarești.

Dar „apa trece pietrele rămân”. Iată-mă ajuns în calitatea mea actuală de învățător, de a avea ocazia de a asista la aceste cercuri, cari trebuie să fie „focare de cultură”.

Zic „focare de cultură” pentru că fiecare din aceste cercuri își au această menire, de a resfrânge cât mai multă lumină în massa sătenilor, precum de a se sfătuvi între colegi în vederea ameliorării normelor de predare a lecțiilor practice.

Fiecare din D-nii Președinți de Cercuri, precum și ceilalți colegi, caută încă dela întâia ședință a alege căt mai utile subiecte, pentru a fi desvoltate în decursul anului școlar, atât pentru popor cât și pentru ședințele intime dela Cercuri.

Inceputul e frumos. Să vedem cum se desfășura activitatea Cercului în decursul anului. A sosit ziua fixată.

D-nii Invățători incep a sosi la școală unde se ține cercul. Au venit cu toții. D-l Președinte are cuvântul și ne poftește colegial a trece în clasă pentru a se incepe lecția practică.

D-l Propunător, după ce s-au mai liniștit colegii cari stau cu flănuica și creionul în mână, incepe lecția: Lecția decurge în liniște și se sfârșește după planul fixat pe când unii colegi continuă discuțiile inaintea lecției și rămân cu foile nescrise.

Copiii eşind din clasă se incepe critica. D-l Propunător are cuvântul în vederea autocriticei.

Se înscriu criticii, dar ce e ciudat, se înscriu mai ales din acei cari nu au fost atenți în timpul lecției și cari în prezent vor să fie oratori în calitate de critici se fac apoi discuții peste discuții, supărări și la sfârșit nimic. Fiecare bate apa în pluia, căută să se remарce căt mai mult posibil prin cele spuse:

căutând să califice lectia de cele mai multe ori în rău. El nu caută să scoate în vîileag meritele și părțile bune ale lecției.

Se scot în evidență numai părțile rele, descurajând vădit pe propunător și făcându-l ca la alte ocazii să renunțe de a mai lăsa subiecte pentru dezvoltat.

D-l Propunător desigur că și face planul după normele și experiența căpătată în școală și după metodele de predare scrise, ce le avem lăsate dela mai mulți pedagogi recunoscuți ca: Cosescu, Nisipeanu și a.

Dar în momentul de față, ce deziluzionat rămâne! Și-a tratat lecția după planul pe care-l avea de bun, astfel întocmit, și ieșit prost, după critica D-lor cari deși au fost în clasă, dar puțin au observat. Care este cauza? Desigur, vina D-lor colegi, cari pentru a se remarcă, caută prin tot felul să arăta o altă metodă de predare, pentru că aceia după care s'a tratat lecția nu este bună.

Ce reiese de aici? Propunătorul rămâne vădit deziluzionat, neștiind pe cine să creză, să urmeze metodele căpătate pe băncile școalăi, sau să urmeze sfaturile unui coleg care îl contrazice din patima de a critica?

Nu e de condamnat, nimeni nu este perfect, fiecare este supus greșelii și mai întâi că o lecție ținută la cerc, e practică. Bine înțeles dacă lecția s'a predat foarte bine nu este alta de făcut decât să luăm ca „lecție model.”

Dar în majoritatea cazurilor nu este așa și atunci ce e de făcut? Nimic alta decât să reținem ceia-ce este util și n'am posedat și de evitat defectele

Nu trebuie să se califice lecția rea și să descurajeze pe cei ce predau, cum fac deobicei criticii cari vorbesc spre a se evita denția din patimă.

MIHAIL POPA

15 Martie 1929.

Inv. Briceni – Soroca



## Rolul învățătorului în unificarea sufletească a neamului.

Neamul românesc, căruia i-a fost dat prin vitregia vremurilor de grea încercare prin care a trecut, să trăiască sub stăpâniri străine, nu a putut să se bucure de aceleași drepturi în fața culturii, ca și populația stăpânitoare.

Nu i s'a dat școli în deajuns, unde sufletul moldovanului să se poată încâlzi la flacără nestinsă și binefăcătoare a culturei,

Nu i s'a permis să frequenteze școli românești, să citească cărți scrise în limba lui maternă, forțându-l prin aceasta să urmeze la școli străine, în care se vorbea și se scria într-o limbă străină, pentru care nu avea nici un pic de dragoste.

Numai aşa se poate explica existența numărului cel atât de mare de analfabeți din aceste provincii, ce face parte din „Regatul român” dela unire, și cu deosebire în Basarabia.

Prin înălțarea Românilor din fața școalei românești, și a cărțel scrisă tot în românește, Conducătorii Imperiului moscovit, nu au urmărit altă ceea, decât, a face ca neamul românesc dominant în Basarabia din 1812, să-și peardă cât mai repede originea lui, disparând astfel fără urmă în masa slavismului oriental.

În virtutea acestui scop, au fost aduși coloniștii ucraineni de peste Nistru, dându-li-se pământ mai mult aici, acordându-li-se oarecare privilegii față de băstinași, formând astfel sate întregi de străini, printre satele de moldoveni. Acelaș lucru, urmărind acelaș scop, au făcut Nemții în Bucovina și Ungurii în Ardeal.

Odată cu unirea teritorială de care vorbisem mai sus, am înglobat între granițele țărei noastre, și pe aceste niamuri străine.

Astfel în urma unirii, nu am căpătat o Românie unită sufletește, ci un conglomerat de naționalități cu aspirații strene, față de idealul nostru național.

Dacă datorită generației înaintașe Unirea Teritorială s'a făcut, nouă nea rămas generației actuale să înfăptuim unirea sufletească între regatul vechi și provinciile alipite. Frontul de luptă trebuie

să ne fie tuđreptat și împotriva analfabetismului atât de răspândit, precum și împotriva străinilor, care sunt între noi și care tot mai au aspirații străine. Si celor ce le revin, în mare parte realizarea tuturor aspirațiilor ale neamului nostru sunt învățătorii.

Ei sunt acele lumini puternice, ce trebuie să ardă în intu-  
nericul dela sate, cu sfânta misiune de a răspândi lumină în jur,  
facând prin aceas'a ca pânza întunericului, care învăluie sufletul  
țăranului nostru, să se subție, dându-i puțină să vadă mai clar și  
la o depărtare mai mare în întrezărirea viitorului.

Corpului învățătoresc dela sate, îi revine sarcina de a face  
legătura sufletească între fiil acestui neam, de a le lumenă mintea  
în a le arăta de unde se trag, cine sunt și deci cine ar trebui să  
fie, precum și a le educa voința și simțirea.

În instituția noastră, în fruntea căreia suntem sortiți să ne  
desfășurăm energiile, sub același acoperemant, pe aceleași bânci de  
lemn, în aceeași atmosferă, încălzită de același soare din afară și  
sub influența aceluias cuvânt bun și bland din lăuntrul, se va  
face pe incetul «Infrâjirea» pe care o primește fără voie sufletul  
copiilor.

Și noi, învățătorii trebuie să tindem la câștigarea inimilor atât de pline de viață și a sufletelor nevinovate a copiilor sătenilor  
noștri. Lucrând astfel se va trezi în copil, dragoste și dor de școală și carte și va putea să deprindă: dragoste de neam și moșie  
limbă și credință, datine și obiceiuri – pietre nestimate ce împodo-  
besc sufletul unui popor.

Iată dar instituției noastre în fruntea căreia suntem, îi este  
dat de a pregăti și face unirea sufletească a viitorului.

Ir. AMURĂRIȚEI  
Invățător – Polana – Soroca



## Educația Fizică la Greci

Dintre popoarele vechi Grecii au dat cea mai mare importanță Educației Fizice. Înconjurați fiind de dușmani au trebuit din interes de conservare națională, să se organizeze în luptători. În epoca clasică urmăreau prin gimnastică afară de dezvoltarea forței și a sănătății, perfecțiunea frumuseței fizice. Se dădea aceeașă importanță și educației fizice a femeii, așa că rasa se perfecționa prin ereditate și dela bărbat și dela femeie. Spartanii (rasa doriană) erau cei mai înaintați în această privință de acea în Sparta erau cele mai frumoase femei.

Grecii aveau 5 feluri de exerciții și anume: 1) fuga 2) aruncarea discului, 3) săriturile, 4) țintirea cu lancea și 5) lupta.

ACESTE 5 feluri de exerciții se numeau pentathlon. La unele seminții ale poporului grec era în uz și lupta în masă cu pumnul numită „pancrat” sau „pancras”, apoi călăritul dansul, care avea de scop de a-i obișnui la mișcări grațioase, elegante, înțotul și diverse jocuri.

Grecii aranjau jocuri sau sărbări naționale, la care luau parte întreg poporul. Aici bărbații, junii și copii se antrenau în diferite exerciții fizice, în muzică, poezie, etc. Jocurile naționale desfăștuau în poporul grec, sentimentul unității naționale și iubirea de patrie.

Cele mai principale erau: jocurile Olimpice, Pytice, Istmice și Nemcene, care constau mai toate din același fel de exerciții. Jocurile Olimpice se dădeau în onoarea zeului Jupiter și aveau loc în fiecare an în Olimpia. Ele durau 5 zile și constau din: alergări, sărituri, lupte, aruncarea cu discul sau cu paletul, pancrasul, jocul cu pumnalele, aruncarea cu dorda etc.

Alergările se făceau cu picioarele, cu cai sau cu căruțe. La alergările cu piciorul, alergătorii erau așezăți într-o singură linie și într-o anumită ordine. Ei trebuiau să fugă distanța unui stadiu. Stadiu era o arenă, a cărui lungimea nu se știe precis, după unii ar fi avut 120 m,

La aceste alergări luau parte și copii, fete și băieți de la etatea de 12 ani în sus. El erau așezăți pe clase, după vîrstă și purtau un costum simplu, tunica ridicată deasupra genunchilor și umărul drept gol. Pentru fete distanță era mai redusă și învingătoarelor li se dădea o coroană de măslin și o porțiune din vițelul care era sacrificat în onoarea Junonei, înainte de începere oricărei serbări,

Cei mai în vîrstă alergau cu totul desbrăcați și aveau adeseori o cască pe cap și un buzdugan în mână.

Ei trebuiau să parcurgă de două ori distanța stadiului. Erau însă unii, care parcurgeau de câte 12 ori lungimea stadiului.

Cursele cu caii se făceau ca și astăzi, de către oamenii avuți, cari se ocupau cu creșterea cailor și îmbunătățirea raselor și-i prezenta la alergări publice, fie încalecați de dânsii, sau de oameni specialiști. Ca și astăzi la aceste alergări se distribuiau premii,

Luptele să dădeau între 2 atleți, cari se luptau corp la corp și acela era învingătorul, care și trăntea adversarul de 3 ori. Ele erau de două feluri: lupta perpendiculară și lupta orizontală. Cea dintâi era la fel cu luptele de astăzi, iar în cea orizontală luptătorii erau culcați și se svârcoleau în toate felurile până când unul din ei reușea, să prindă dedesupră pe adversar și să-l imobilizeze.

Afără de aceste, lupte, mai erau și luptele cu taurii. Cam cu 1200 ani a Hr. trăia în insula Creta un popor care iubea foarte mult jocurile, Grație lui Plutarch știm că regele Cretei Minos a instituit locurile gimnice la care luau parte și fetele tineri, deci ca și în Spania de mai târziu unde femeile se scoborau în arene, pentru a lupta cu taurii.

Descoperirile arheologice Engleză și Italiene făcute în insula Creta au dat rezultate foarte importante în ceea ce privește Educația Fizică. Astfel s-au descoperit niște fresce care reprezintă fete tinere luptând cu un taur fioros, iar arheologul German Friedrich Halbherr a descoperit într'un palat vecin cu cel al regelui Minos un vas împodobit cu reliefuri reprezentând 97 figuri de oameni care formează o ceară în funte cu căpitanul și cari par a se întoarce dintr-o luptă fiind înarmați cu lănci lungi. Artistul a știut să

pună atâtă vieală în diferitele scene în jurul vasului, încât ele ne reamintesc reprezentanțile asemănătoare, descrise de Homer și a căror detalii ni se păreau inacceptabile.

Învingătorul în jocurile Olimpice primea o ramură de maslin și era condus în orașul său într'un car tras de patru cai albi.

Locurile pentru exercițiile fizice erau la început simple, aşezate întotdeauna în apropierea unui râu și plantate cu arbori,

În epoca clasică localurile de gimnastică numite Gymnasion după descrierea lui Vytruvius Pollio, erau niște clădiri frumoase, închise de jur împrejur cu ziduri și despărțite în mai multe locuri, fiecare destinat unui exercițiu special ca: Stadiu pentru curse, spații unde junii se exercitau la lupte, la salturi și la diferite jocuri, apoi camere de băi reci și calde, camere unde luptătorii se ungeau cu ulei pe corp.

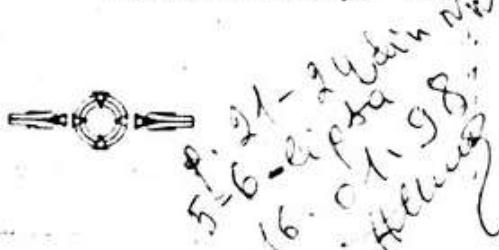
În gimnazon nu se făcea numai gimnastică, ci oamenii învățați al națiunei, filozofii, oratorii, poeții, și tineau aici prelegerile lor. Gimnazonul fiind locul public și femeile și aveau orele lor pentru exerciții.

Gimnastica la Greci se impărtea în: 1) gimnastica militară  
2) gimnastica atletică și 3) gimnastica edicală.

Grecii au tras mari folosuri îngrijind de educația fizică ca și de cea intelectuală. Sperăm ca aplicându-se legea învățământului secundar se va acoperi un mare gol în puternicindu-se organismele prin o educație fizică rațională. N'ar trebui și în învățământul primar să se pornească serios pe această cale?

DIMITRIE BĂLĂNESCU

Liceul „A. D. Xenopol” Soroca



**Pagini de impresie.****IMNUL „SOLIDARITĂȚII.“**

*Prin toti acei ce te'nconjoară,  
Cu suflet bland, ca pe un odor,  
Cu tot ce știu te impresoară  
Numai, să aperi dreptul lor!*

*Că fost-ai bine-cuvântată,  
De la 'nceput, când te ai născut,  
Să porți speranță ne 'ncetată....  
Pe brațele ce-ai desfăcut....*

*Răsună, dar—fraternitatea!  
De sub veșmântul tricolor  
Trăiască! „Solidaritatea“  
—Revista 'nvățătorilor!*

A. SAMAC—Isoare.

**DIN VIAȚA INTIMĂ a INVAȚĂTORULUI.**

Noaptea de mult s'a lăsat peste așternutul gros de Zăpadă, care ca o îngrămădire de puf, acoperă pământul și acoperișurile caselor. Sgomotul zilei a incetat, e timpul de odihnă. În câteva căsuțe lumina ferestrelor arată că unii încă veghează. Printre Licăririle, ferestrelor mărunte, lumina ferestrei mari a școalei pare un luceafăr printre stele. Lumina ei se proiectează pe zăpadă luminând o parte din Salcâm, care înoditor pare că, a întins crengile sale spre geam, cu intenția, probabil, de a știe ce se petrece înăuntru.

Lângă o masă, pe care arde o lampă de petrol, în fața hărțuțelor, toate acoperite cu socoteli, într'un jilț de lemn, stă, adâncit în gânduri, învățătorul din acel sat.

In fundul camerei, lângă sobă, pe un pat de brad, stă soția lui conversând încreștor cu soacra sa... Amândouă lucrează: una reparând ciorapii bărbătești, alta depânând lână.

El, trezindu-se, apucă o hârtiuță cu mâna stângă iar cu dreapta aranjându-și părul bogat, ce'n șuvețe neregulate îi cădea pe fruntea sa lată, se ridică - și cu vocea sa energetică se adresă celor două femei.

- Uitați-vă, am socotit. Destul cu atâta suferință, - Luna aceasta nu ne mai reține banca. Salariu îl ne este complect afară de 500 lei. Tu ai să primești 2676 lei pe luna aceasta, iar eu 2776 lei. Socotește singură că la un loc aceasta facă 5452 lei. Acestea nu sunt bani mulți?

Și pe palida-i față se ivi un surâs mulțumitor,

- Dacă vom ști să împărtim cu chibzuiala suma aceasta, atunci să știți că vom avea cu ce să procurăm ceva haine călduroase. Își trebuie scăzută, dragă, colțuni de lână pare-mi-se adinioară îmi spusei că ai degerat la picioare. Iar mamei vom putea lua să luăm și o broboadă călduroasă.

- Nu dragii mei, lăsați-mă în pace, să nu aveți de mine grija. Nu-mi trebuie nimic. Slava Domnului mă simt foarte bine pe lângă voi. Mai repede, numai dacă rămâne ceva din banii acela, cumpărăți o flanelă și soției - ciorapii.

- Mai degrabă lui îi trebuie scăzută ciorapii. Pare că eri mi-a spus, când s'a întors cu tata dela pădure, că însă au umflat degetele de frig. Dece, Doamne, nu se dau lemnene pentru școală? Copiii mei, dela grădină, probabil că au uitat și cum se face semnul crucii.

- Lăsați pe mine toate acestea. Voi sunteți mai slabe de căt mine așa vi e firea femeiască. E-hei! Să fiu numai sănătos. Uite, trei erne am petrecut în paltonul acesta, care îmi poate folosi și iarna și vara. În fine eu m'am deprins cu frigul. Vă rog nu mă întrerupeți. - Eu fac și gimnastică în fiecare dimineață și ori întocmai umblu pe jos. Datorită puterii mele nu mi-e frică că mă voi întbolnăvi. Deci rămâne hotărât. Primesc bani, mă duc la târg și vă cumpăr tot ce vă trebuie.

- Bine că ai amintit de târg. Tu ai uitat că ar trebui să ...
- N'am uitat eu dar...
- ... Să plătești datorile. Să nu ne mai scrie atâtă. Te po-menești într'o zi cu toți creditorii pe capul nostru.

- Lasă-mă pe mine că voi împăca eu pe toți. Noi suntem datori lui C... pentru manufactură, mulțisor. Trebuie să-i dau 2000 lei. Lui B..., dacă nu-i dau nimic, nu-i mai dă nici gaz, nici za-har..., deci să-i dau o mie. Lui S... trebuie să-i dau pentru un sac de făină, căci trebuie să mai luăm unul. Îi voi da 500. Pentru negustorul ce ne-a dat stofa pe credit ar trebui să dau tot 1000. Iar restul îl vom folosi după cum ne-a plăcea nouă. Acuma să fac totalul, poate că mi-a rămânea ceva pentru vr'un abonament. Știi, este o revistă pedagogică, foarte interesantă. Am văzut-o la colegul M... și nu costă mult. Îmi este necesară pentru examenul de definitivat. Deci...

- Stai nu mai socotă. Tu n'ai pus înca 200 pentru lapte, 300 pentru carne, 400 lei servitorului. Știi că comitetul n'are de unde plăti dar școala nu poate rămânea ne îngrijită. Dăunăzi spunea Pavel, că ne părăsește, dacă nu-i plătești leafa, are și el nevoile lui. Pe urmă ai uitat că-i trimite B... mâine 60 puduri de lemne. N'ai să dai 900 lei.

- Bine, bine dar...
- Fără „dar”, dragă, nu vezi că nu-i ajunge pentru de a le guri. Dar tu găndești la nu știi ce și la abonamente...
- ... dar cum, să muncesc numai pentru creditor? Să susțin școala cu banii mei!...

- Liniște-te. Dacă am făcut datorii, aceasta nu din plăcere Ne-au trebuit doar hainele acestea. În ce erai să umblă? Dar școala nu ești devotat? Mai mult seceta aceasta ne-a incurcat. De pe câmp n'ai strâns nici cât sămânță ai aruncat. Prisaca a dat și mai puțin. Uite a murit deja un stup...

Ei, ca sub apăsarea unei mâini puternice s'a așezat în jilț, sprijinindu-și capul în mâini. Strălucirea ochilor s'a stins. Palida și față a căpătat o expresie de ironie.

Soția sa, ridicându-se înșită, și cuprinse afectuos gâtul cu mâinile. S'a aplecat și sărutându-l, l-a zis:

— Dragă, lasă, nu mai gândi atâtă, uite a trece și luna aceasta. Din leafa viitoare probabil că și va rămânea mai mult.

Mama rămânând la sobă, — s'a înduioșat de această scenă. Și făcând semnul crucii peste ei, rămași aşa în nemîșcare, șopti: „Dumnezeu să vă ajute!”

Numai lampa indiferentă arunca lumina sa, luminând o cameră sărăcăcioasă.

**AN. MAXIMICIUC**  
Inv. tit. — Cot.



#### **PAGINA REVIZORATULUI**

Onor Inspector școlar al Reg. XIII Iași ne dă următoarele instrumișuri cu privire la higiena școlară.

Le transmitem în copie, spre cunoștința d-lor directori și învățători.

## **Higiena școlară**

„Îngrijirea higienică face parte integrantă din educația școlară și este deopotrivă de importantă ca și educația fizică și intelectuală: urmărită cu tenacitate ea va îmbunătăți sănătatea publică. Iată în rezumat câteva instrucțiuni pe care fiecare învățător trebuie să le cunoască.

### **A. Localurile de școală.**

Dirigintele va avea în cea mai mare atenție buna întreținere a localului. Sălile de clas trebuie măturăte zilnic cu ferestrele și ușile larg deschise, geamurile și dușamelele spălate cu leșie cât mai des posibil, iar peretii spălați cu var cel puțin odată pe an. Supravegherea curățeniei corporale a elevilor, a mânărelor, a fetelor, a părului, dinților, ușoarilor și hainelor trebuie să fie preocuparea

de căpetenie a profesorului. În acest scop e bine ca în vestiar să fie un lavabo pentru spălarea mâinilor. Tot în vestiar trebuie să se găsească un cuer pentru atârnat mantalele și cu o distanță cât mai mare între ele pentru a se evita contagiunea prin haine.

## **2. Sălile de clas.**

Sălile trebuie să fie spațioase, bine luminate, aerisite și destul de înalte. Este bine ca sălile de clas să fie prevăzute cu ventilatoare. Profesorul trebuie să vorbească cu voce tare pentru a fi bine auzit de toți elevii. Minimum de cubaj de aer calculat pentru fiecare elev în parte trebuie să fie de 5 metri cubi, iar numărul elevilor să nu treacă peste 40 într-o sală de clas. Aerul atmosferic viciat foarte repede prin exalațiunile copiilor trebuie să foarte des refloaț și mijlocul cel mai ușor este de a scoate afară elevii cât mai des, în care timp se vor deschide toate ușile și ferestrele pentru primenirea aerului.

## **3. Încălzirea și ventilația.**

Modul de încălzire prin sobe este sistemul cel mai uzitat. În fiecare sală de clas trebuie să se găsească un termometru iar temperatura medie trebuie să fie de 15-16 grade Celsius. Aerația sălilor se face într'un mod foarte complet vară, deschizându-se ferestrele în timpul și între clase.

În refectoare și dormitoare ferestrele vor rămâne deschise cea mai mare parte din timpul zilei. În timpul iernii însă acest mod de ventilație este greu pentru sălile de clas, iar sobele nu fac o ventilație suficientă de aceia este nevoie de a se aplica ventilație la ferestre sau în perete.

## **4. Lumina.**

O lumină insuficientă are consecințe dezastroase influențând asupra vederei și în mediul școlar miopia (vederea scurtă) este foarte frequentă. Miopia este rară la țărani obișnuiați cu orizonturi largi și pentru care ochiul nu are de suferit acomodațiunea din contra în mediurile școlare devine foarte frequentă datorită lipsei suficiente de lumină în stabilimentele școlare. Această constatare este generală pentru toate țările civilizate. În mod general o sală

de clas este bine luminată când se vede destul de clar în locurile cele mai întunecoase. Lumină dată prin ferestre mari suprafața ferestrelor fiind egale cu o treime sau un sfert din suprafața podelei și pe cât posibil ferestrelle mergând până la plafon este cea mai recomandabilă. Lumina artificială este vătămătoare ochilor de aceia trebuie redusă la minimum munca în timpul serii.

### **5. MOBILIERUL ȘCOLAR:**

- Deviațiunea coloanei vertebrale în copilărie este deasemenea foarte frequentă și datorită unei rele poziții a elevului în bancă, sunt trei feluri de deviații ale coloanei vertebrale și anume: o deviație cu curbura dorsală și care formează un gheb acesta se numește în medicina cifoză, și o deviație laterală care poartă numele de scolioză iar a treia când coloana vertebrală se curbează înainte formând pe spate o escavație și care se numește lordoză. Este prin urmare foarte necesar ca și mobilierul școlar să fie construit după oarecare reguli de higienă pentru a se preveni deviațiuni și să se poată prin urmare adopta diferitelor talii variind cu vîrstă copiilor. În bancă elevul trebuie să aibă o poziție normală în care partea superioară a corpului să fie dreaptă coloana vertebrală în linie dreaptă și în regiunea sărelor să nu fie o prea mare scobitură. Punctul important de observat la construirea bancilor școlare este, diferența între înălțimea mesei și înălțimea scaunului, apoi distanța între marginea anterioară a scaunului și marginea mesei, când diferența între înălțimea mesei și a scaunului nu este în raport cu talia școlarilor el este obligat de a se așeza pe marginea scaunului ridică umărul drept și coboară umărul stâng, dacă este un copil mic el sprință brațul stâng în întregime pe masă și pune chiar capul pe braț. Dacă distanța dintre scaun și masa este prea mare, elevul se curbează înainte pentru a putea scrie sau citi. Având capul prea apropiat de carte este într-o poziție foarte favorabilă miopiei. Profesorii au datoria de a supraveghea ca elevii să conserve o atitudine ratională și să nu scrie nici odată la distanță mai mică de 25 de centimetri pentru școlile superioare și 33 centimetri pentru școlile pri-

mare, la scris cea mai bună atitudine este scrisul drept pe hârtie dreaptă, corpul ținut drept în tipul scrisului.

#### **6. Surmenajul:**

Programul nu trebuie să fie prea exagerat aşa fel ca să aducă o oboselă intelectuală și fizică.

Surmenajul este mult mai aparent la fete decât la băieți. La timpul de repaos trebuie să fie cel mai numeros aşa fel ca oboselă intelectuală să nu atingă niciodată starea în care atențunea începe să slăbească. În general pentru școlile primare 3 ore de lucru sunt suficiente iar pentru școlile superioare 8 ore. Un copil înainte de 6 ani nu are nevoie de a ști să citească.

#### **7. Exerciții Fizice:**

În școli trebuie să se facă gimnastică. Jocurile în aer liber sunt cele mai naturale și mai recreative, jocul nu trebuie nici-o dată prelungit până la oboselă. Exercițiul este bun atât timp cât organismul nu arde rezervele sale de hidrați de cărbune, sau provoacă un exces de eliminări de uree.

#### **8. Internat**

În internat dormitoarele trebuie să fie bine aerate și foarte spațioase. Paturile trebuie să rămână descooperite până seara pentru a permite evaporațiunea exsudațiilor din timpul nopții, așternuturile să schimbe la fiecare 15 zile iarna și la fiecare 10 zile vara. În timpul zilei ferestrele trebuie să rămână mai tot timpul deschise.

#### **9. Boli contagioase în școli**

Școala constituie un teren foarte favorabil dezvoltării unei epidemii, de aceia se recomandă o bună higienă generală precum și măsuri de profilaxie. — Orice copil indispus trebuie să fie imediat depărtat dela școală și trimis acasă, sau la infirmerie când este într-un internat. În caz de boală contagioasă confirmată de medic clasa trebuie desinfecțată, iar elevul nu se va putea fi reîntrunit la școală decât după un timp oarecare stabilit în raport cu boala. Astfel pentru variolă, scarlatină, cori și diferite, vor trece 40 zile iar pentru Oreiltoa și varicel (vărsat de vânt) 25 zile. Medicii sunt obligați la vizita comunei de a inspecta școala și a se interesa de sănătatea elevilor.

**10 Legea sanitără:**

Există în legea sanitără câteva articole referitoare la școală și care trebuie cunoscute de toți profesorii.

Art. 48. În scopul de a opri lășirea bolilor molipsitoare ivite pe teritoriul țării se impune, declararea imediat a boalei către autoritatea sanitără a locului, iar din partea aceasta indeplinirea izolării și desinfectării. Membrii învățământului sunt datori să comunice directorului ori Dirigintelui școalei orice lipsuri a unui elev mai lungi de 3 zile, iar directorul sau dirigintele va avea de întărită pe una din persoanele propuse de aceasta lege a primi în localitate declararea de boale infecțioase.

Art. 63. Ministerul Sănătății publice în scop de a opri lășirea epidemiei, va putea ordona suspendarea bâlciorilor târgurilor periodice și ori ce fel de aglomerări care ar putea aduce după sine o primejdioasă lășire a epidemiei. – În inteqere cu Ministerul de Instrucție publice va putea ordona închiderea școalelor sau a unei categorii de școale dintr-o localitate. Suspendarea cursurilor școalei în care se repetă cazuri de boli molipsitoare pentru timpul necesar spre a se face desinfecția localului se poate face fără altă formalitate decât notificarea autorităței sanitare locale către conducătorul școalei care e dator să răspundă notificării făcute. E responsabil însă înaintea Ministerului Instrucției și se va face vinovat de pedepse disciplinare. Medicul care va fi ordonat suspendarea cursurilor unei școale pentru timp mai lung de 5 zile ori fără motiv real. Directorii și dirigintii de școale și institute de instrucție și educație nu vor reprimi în școală un elev care a absentat mai mult de 6 zile fără certificatul gratuit și scutit de timbru eliberat de Medicul Sanitar al localității prin care să arată că poate fi admis fără pericol de a putea transmite o boală molipsitoare colegilor săi, după ce vor fi făcut o anchetă prealabilă.

Art. 54 Pentru prevederea variolei, vaccinațiunei și revaccinațiunei cu vaccin animal sunt obligatorii pentru toți locuitorii țării, vaccinațiunea și revaccinațiunea sunt gratuite. Ori ce copil trebuie să fie vaccinat până la etatea de 6 luni. Revaccinarea este obligatoare între 9 – 12 ani.

In caz de epidemie de variolă toți locuitorii Comunei se vor revaccina. Părinții sau tutorii sunt datori a prezenta copii pentru vaccinare și revaccinare,

**Medic Primar (ss) VASILIU**

\* \* \*

**In urma apelului noștru din revistă, ne-au mai trimis pentru Infometajii:**

Cercul cultural Prodănești	1600 lei
Școala Impăratul – Traian	470 „
„ Bădiceni f.	400 „
„ Otaci f.	577 „
„ Bobulești	135 „
„ Sl. Vorâncău	306 „
„ Bujărovca	207 „
„ Dumbrăveni	300 „
„ Vanțina	250 „
„ Cenușa	500 „
„ Vertiugeni-sat	500 „
„ Trifănești	225 „
„ Cosăuți	500 „
„ Napadova	75 „
„ Trifăuți	100 „
„ Popești-de-Sus	450 „
Grădina de copii No. 4 Soroca	130 „
Suma din urmă	5091 „
<hr/>	
TOTAL	11816 lei

\* \* \*

D-nii Nicolae Iacobi și Zamfir Moraru, horticultori la Casa Grădinelor din Capitală, au scos de sub tipar un tratat de cultură legumelor.

Pentru răspândirea cunoștinților necesare culturii legumelor, Ministerul recomandă această lucrare, însă fără nici un fel de obligație.

Primim următorul raport din partea unei școli primare din județ:

„DOMNULE REVIZOR,

Am onoare a Vă raporta că la această școală s'a terminat registrul de prezență a învățătorilor.

Respectuos rugându-vă să binevoiți a dispune trimiterea unui registru.

DIRECTOR (semnatura)“

Iată cu ce fel de rapoarte înțeleg unii să ne dea de lucru pe când noi, cu cei 2 funcționari dela Revizorat, abia dacă mai dovedim cu statele și chitanțele de leafă.

COPIE de pe ordinul Nr. 8588 din 4 Mai 1929 Inspectoratului școlar Reg. XIII Iași, către Revizoratul Școlar al județului Soroca.

DOMNULE REVIZOR

Potrivit ordinului Nr. 57310 al Ministerului Instrucției (Dir. Generală Contabilității) Vă trimitem alăturat un apel în 500 exemplare către membrii corpului didactic pe care Vă rugăm să-l face să ajungă în mâinile fiecărui numai la titulari, raportându-ne dacă v'au ajuns, în caz contrar ne veți arăta de câte apeluri mai aveți nevoie.

Veți stăruia convinge pe toți să se înscrie pentru a reorganiza Casa de Credit și Economie a Corpului Didactic, așa ca să corespundă menirii ei și deci dorinței tuturor.

D-l Director al Liceului Tehnic Agricol și Dvs. veți începe a aduna înscrierile sumelor lunare.

Când aceste subscrise vor ajunge la numărul necesar atunci Ministerul va organiza o sucursală la Inspectoratul Regional formată din atâtea agenții câte județe sunt în regiune.

La fiecare sucursală, cu sediul la Inspectorat, va fi un director, un consiliu alcătuit din membrii dela agenții, un casier contabil, un împiegat și un servitor.

La agenții un director de școală împreună cu Dvs.

veți îndeplini formalitățile de adunare a sumelor și pre-darea lor la sucursale.

Indemnizațiile acestora, se vor stabili ulterior. Cererile de imprumut se vor adresa la sucursale. Acestea vor pune la dispoziția centralei soldul de Casă și vor vărsa depunerii pentru secția de construcții precum și contribu-țiile pentru fondul de ajutoare, așa precum este specificat în apelul, pe care Ministerul l-a adresat tuturor.

Actualele bănci, în județele unde s-au înființat se pot transforma în agenții și sucursale ale acestei instituții.

Ministerul dorește ca în cel mai scurt timp, aceste sucursale să înceapă a funcționa în toată țară și de aceea Vă rugăm să Vă dați toată silință pentru reușita înfăptuirii lor.

Pentru înlesnire Vă alăturăm și formulare de înscriere,

-Inspector Șef <ss> BANTAŞ

Şef de serviciu <ss> indescifrabil

Pentru conformitate  
Secretar, E. NICOV



**PAGINA ASOCIAȚIEI**

Comitetul Asociației a trimis tuturor subsecțiilor din județ următorul apel:

**DOMNULE PREȘEDINTE**

Pentru a ușura calea alegerii celor mai potrivite manuale didactice necesare școalei noastre din întregul județ. Vă rugăm stăruitor a pune în discuție la prima ședință a subsecției această chestiune, rămânând ca hotărârile ce se vor lua să fie comunicate Comitetului cât de curând.

În caz dacă până la finele anului subsecția nu va avea nici o ședință, Vă rugăm să binevoiți a consulta colegii în această chestiune pe calea ce veți crede de cuviință.

Sperăm că părerile subsecției D.v. vor surveni Comitetului de cu timp, ca la Adunarea Generală ce se convoca, să fie în posesiunea materialului pentru al supune adunării.

Președinte P. SFECLĂ



**SUBSECȚIA PRAJILĂ** Intrunindu-se în ședință în ziua de 21 Aprilie 1929 a discutat între altele și chestiunea revistei „Solidaritatea”, își exprimă dorința, ca această revistă să fie lunară și paginile rezervate pentru camera agricolă și dările de seamă ale Ateneului să fie cu desăvârșire excluse, rămânând revista pur didactică.

In locul acestor pagini să se publice tot ce privește activitatea cercurilor și centrilor culturale, precum și diverse recenzii, din cari d-nii învățători ar putea extrage mult folositor și nou.

Cele câteva mii plătite de Ateneu și Camera Agricolă, pentru aşa zisa susținere a revistei noastre, ar putea fi lesne acoperite prin majorarea abonamentului.

Președinte ION D. REVENCU

Secretar GH. MUSCINSCHI

## Rezultatele apelului

**făcut la 18 Septembrie 1928 către colegii invă-**  
**tători din Jud. Soroca pentru ajutorarea fami-**  
**liei reposatului institutor PETRU ILIES.**

Denumirea Subsecțiilor	Luna în care s'a făcut reținere	Sume ordonanțate prin fisice de subscrise	Denumirea Subsecțiilor	Luna în care s'a făcut reținere	Sume ordonanțate prin fisice de subscrise
		Lei			Lei
Cuhurești	Dec. 1928	2850	Rogojeni	In Martie	2000
Chetrosu	»	2400	Cobâlea	»	3375
Salcea	»	2000	Văscăuți	»	5600
Vărtlujeni	Ian. 1929	3000	Elisabeta	»	1600
Nădușita	»	2000	Mereșovca	»	2800
Popești	»	3600	Ocolina	»	2450
Tăua	»	2000	Prajila	»	5900
Cernoleuca	»	1600	Hristici	»	3900
Bârnova	«	3400	Căinari - Vechi	»	4200
Tolocănești	Febr. Mart.	1800	Bădiceni	»	2000
Prodanești - noi	»	2350	Florești	»	1500
Calarașovca	»	3400	Trifănești	»	2300
Ruseni	»	1800	Șalviri - Vechi	In Aprilie	1400
Vadu - Rașcov	»	1700	Târnova	»	3000
Visoca	»	1500	Niorcani	»	2210
Dubna	»	1500	Cosăuți	Malu 1929	2200
Stoicanî	«	3300	Soroca	Aug. 1928	7450
Briceni	»	2800			
Cottujeni	»	3800			
			In total . . .		100685

## Către D-nii Invățători din or. și Jud. Soroca.

*Câțiva din pretenii soțului meu în frunte cu fostul Revizor Școlar D-l Domînto Vasile, acum un an, din proprie inițiativă au hotărât să facă apel la toți Domnii invățători din oraș și județ spre a veni în ajutor familiei decedatului meu soț Petru Ilieș, fost institutor în orașul Soroca.*

*Gestul acesta a fost continuat și de toți domnii invățători, din spirit de solidaritate, au înțeles să contribue fiecare nesiliți de nimic cu suma pe care modestul Dumnealor salariați a îngăduit-o, astfel că din aceste contribuții benevoile s'a făcut o sumă din care mi s'a dat mie spre a avea cu ce duce existența celor șapte copii ce au rămas fără tată, ca să lupte cu nevoile vieții prea de timpuriu.*

*De aceea, eu și copiii mei voiu rămâne recunoscători gestului nobil al tuturor celor ce au înțeles să se jertfească — mulți poate — rupând din bucătăcă dela gura — spre a ne ajuta pe noi.*

*Datorită acestui fapt am putut face mângâierea de totdeauna copiilor mei, acum la Pasti când din casa nu li-a lipsit și lor — după dăinu creștinească, — pasca și oul roșu.*

*Cu toate insistențele ce am depus cu alții din jur, spre a grăbi primirea pensiei dela stat, după vreme de un an încă tot nu s'a putut ajunge la achizițarea ei, asa că am fost susținut numai de grija și bonul dat nu de cei ce au datoria la aceasta ci de cei ce au înțeles durerea și suferințele noastre.*

*Pentru toate acestea, și tuturor aducem viile noastre mulțumiri.*

*Alexandra Ilieș și copii.*



**Banca Corpului Didactic „PROGRESUL“ din Județul Soroca.**

**Darea de seamă**

pe luna Aprilie 1929.

Denumirea conturilor	Solduri din 1928	Rulamentul în 1929				Solduri la 1 Maiu 1929	
		DEBIT		CREDIT			
		Luna curentă	Dată începutul anului	Luna curentă	Dată începutul anului		
<b>ACTIV</b>							
Cassa . . . . .	56894	925076	2501573	1083261	2492037	66430	
Conturi curente la inst. de credit . . . . .	429022	500000	870978	250000	800000	500000	
Imprumuturi acordate . . . . .	1211020	437600	1342800	311550	959420	1594400	
Averea mobilă (inventar). . . . .	1	—	—	—	—	1	
Cheltuieli de Ad. tie . . . . .	—	5898	34123	—	—	34123	
Avansuri . . . . .	10000	—	—	—	—	10000	
	1706937	1904574	4749474	1644811	4251457	2204954	
<b>PASIV</b>							
Capital Social . . . . .	1061200	7500	50000	41600	132200	1143400	
Taxa de înscriere . . . . .	—	—	—	180	940	940	
Fond de rezervă . . . . .	2221	—	—	—	—	2221	
> ajutor . . . . .	4442	—	—	—	—	4442	
Depuneri . . . . .	485238	2600	50800	195875	383657	818095	
Sumele tranzitoare . . . . .	24549	93641	138585	91449	132511	18475	
Cassa de ajutor reciproc . . . . .	59206	—	3349	1100	7480	63337	
Dobânzi și comis. p. a. c. . . . .	44715	22	1402	32655	84698	128011	
Dobânzi și comis. p. a. viitor . . . . .	—	—	—	667	667	667	
Profit din an. 1928 . . . . .	25366	—	—	—	—	25366	
	1706937	103763	244136	363526	742153	2204954	
		2008337	4993610	2008337	4993610		

Contabil T. DOLGHI

**Banca Corpului Didactic „PROGRESUL“ din Județul Soroca**

**Darea de seamă**

pe luna Maiu 1929.

<b>Denumirea conturilor</b>	Solduri din 1928	Rulamentul în 1929				Solduri la 1 Maiu 1929	
		D E B I T		C R E D I T			
		Luna curentă	Deta Incepul anului	Luna curentă	Deta Incepul anului		
<b>ACTIV</b>							
Cassa . . . . .	56894	813674	3315247	808691	3300728	71413	
Coat curent la inst. de credit . . . . .	429022	200000	1070978	300000	1100000	400000	
Imprumuturi acordate . . . . .	1211020	579100	1921900	326750	1286170	1846750	
Averea mobilă . . . . .	1	—	—	—	—	1	
Cheltuieli de Ad-ție . . . . .	—	11571	45694	—	—	45694	
Avansuri . . . . .	10000	—	—	—	—	10000	
	1706937	1604345	6353819	1435441	5686898	2373858	
<b>PASIV</b>							
Capital Social . . . . .	1061200	20600	52600	40600	172800	1181400	
Taxa de înscriere . . . . .	—	—	—	180	1120	1120	
Fond de rezervă . . . . .	2221	—	—	—	—	2221	
" " ajutor . . . . .	4442	—	—	—	—	4442	
Depuneri . . . . .	485238	13100	63900	99450	483107	904445	
Sumele tranzitoare . . . . .	24549	1585	140170	7934	140445	24824	
Cassa de ajutor reciproc . . . . .	59206	—	3349	1340	8820	64677	
Dobânzi și comis. p. a. c. . . . .	44715	735	2137	37420	122118	164696	
Dobânzi și comis. p. a. viitor . . . . .	—	—	—	—	667	667	
Profit din an. 1928 . . . . .	25366	—	—	—	—	25366	
	1706937	18020	262156	186924	929077	2373858	
	1622365	6615975	1622365	6615975			

Contabil T. DOLGHI

## Hotărârea consiliului de ad-ție

In legătură cu Apelul Ministerului Instrucțiunii, privitor la descentralizarea cassei de ajutor și Economie a corp. didactic de toate gradele, Consiliul de administrație al Băncii ia act și hotărîște următoarele:

Consiliul salută ideia descentralizării Casei, fiind încredințat că pe această cale s-ar putea veni în mod real în ajutor membrilor corp. didactic.

Având în vedere, că actualmente în județul nostru funcționează o bancă, care a ajuns să satisfacă deja, aproape toate necesitățile membrilor, având în vedere ca această „Casă de Credit și economie” funcționează pe baza legii vechi, care din practica vieții s'a dovedit, că nu poate satisface nevoile membrilor corpului didactic, constatăndu-se aceasta chiar din Apelul D-lui Ministrul și în fine ținând cont și de faptul că principiile noi de descentralizare și organizare a Casei nu se cunosc. **„Consiliul face rezervele cuvenite crezând a se pronunța în mod definitiv, asupra afilierii băncii la „Cassa corp. didactic, numat după ce se va cunoaște legea nouă de organizare”.**

Această chestiune se va aduce în discuție adunării generale pentru a dispune.

În baza hotărârii de mai sus. Consiliul de ad-ție a băncii, roagă pe toți colegii, membrii băncii, și însuși rezervele de mai sus, rămânând că chestiunea în fond să fie tranșată și definitiv soluționată în adunarea g-lă din ziua de 24 iunie, c.

**Consiliul de Ad-ție**



### Lista învățătorilor înscrisi în Cassa de ajutor reciproc.

Alexeev Petru	Andriuță Sofia	Buga Gheorghe
Alexeev Iacob	Andronic Vasile	Bezmen Natalia
Antonovici Stefan	Brin Constantin	Botez Petru
Andriuță Chiril	Buga Teodosia	Bruma Liudmila

Bologa Teodor	Coșciug Nina	Danilov Gheorghe
Belinschi Simeon	Cebotarenco Alexandra	Damașcanu Luca
Bucataru Valentina	Cebotarenco Teoctist	Djurencu Elena
Bacalâm Petru	Cuțulab Ion	Drăguța Anastasia
Balta Alexe	Cuznetov Alexandra	Ferinț Constantin
Bjola Ilie	Cașințev Alexe	Ferinț Alexandru
Bădărău Eugenia	Ciobanu Maria	Fotescu Gheorghe
Barbieru Ion	Ciobanu Constantin	Frecățanu Iacob
Bradu Dormidon	Cuculschi Theodor	Filipencu Platon
Bacinschi Olga	Cornea Gheorghe	Fotescu Natalia
Bucataru Liubovi	Cornea Liubovi	Guberman Moisei
Bâgu Ion	Cernei Gheorghe	Gurman Leib
Bologa Mihail	Chirculescu Marin	Galeasevici Filip
Boicu Iacob	Cazacu Zinaida	Golsvatâi Procopie
Balițchi Raisa	Coban Luchian	Grebănosu Mihail
Banaru Andrei	Calcatin Eufimie	Guja Iustin
Braga Mitrofan	Candrea Teodosii	Ghiga Petru
Braga Pelaghia	Comarovschi Chiril	Galben Toma
Bâdiu Gheorghe	Cveatcovschi Teodosii	Guja Vasile
Bârlădeanu Ilarion	Cveatcovschi Maria	Ghirlea Apolon
Bologa Maria	Ciooci Julian	Gavronschi Boris
Bacalâm Nicanor	Cejocaru Vasile	Grigorovici Grigore
Botnaru Mihail	Cuțulab Andrei	Grisic Valentina
Ciubotaru Vasile	Cuțulab Dumitru	Grosu Melania
Cramarcicu Fotie	Cuculschi Elena	Găina Ioan
Caisân Victor	Coșciug Ion	Grimalschi Vasile
Caisân Maria	Cobet Eremia	Galușceag Vera
Cernâș Maria	Capbătut Vasile	Grăpa Sofia
Coșciug Petru	Capbătut Eugenia	Goian Ana
Ceban Olga	Cegolea Eusevia	Guja Vasile
Coznețov Cozma	Coban Paula	Hodorogea Ana
Cojocaru Crigore	Ciubotaru Pavel	Halețchi Anton
Căpățină Nicolae	Dominte Vasile	Hrițcu Alexandru
Căpățină Elisabeta	Dominte Zinaida	Harlanova Elena
Cociorva Leonid	Dobândă Teodor	Harlanova Eugenia
Ciobanu Teodor	Dobrovolschi Eugenia	Ivanov Ecaterina
Cociorva Elena	Dolghi Teodor	Izvoreanu Axinte
Calistru Ilarion	Donos Elisabeta	Ivanețchi Parascovia
Coniarovschi Vasile	Dreab Ion	Iegiu Pavel
Cudrițchi Valentina	Dreab Iulia	Lupașeu Vasile
Cveatcovschi Elena	Dumitraș Alexandra	Lupașeu Gheorghe
Crudu Ana	Dobrovolschi Tatiana	Luța Vladimir
Chilat Ecaterina	Donighevici Nina	Luța Mihail
Chilat Vasile	Dumbărăveanu Ecaterina	Lăghin Eugenia
Covalevschi Maria	Drăguța Stefan	Loghin Mihail
Caldare Teodor	Dencicov Stefan	Leșanu Chiril

Lupașcu Parascovia	Nestor Ion	Revencu Ion D.
Lupașcu Timotei	Nestor Draga	Rusu Alexe
Levcenco Liubovi .	Nicolaeva Vera	Romanescu Pavel
Lupașcu Ana	Nevinglovschi Conon	Romanciuc Ion
Lișnic Ion	Nevinglovschi Anast	Rusu Dorotei
Loghinescu Eufimia	Neguleanu Natalia	Revencu Varvara
Levițchi Petru	Obreja Ion	Revencu Teodot
Luca Andrei	Orhei Zinovii	Revencu Ana
Luca Xenia	Orhei Apolinaria	Revencu Ana
Munteanu Nina	Odobescu Elisei	Revencu Maria
Mașchevici Afanasie	Oleinic Filip	Rusu Teodot
Mașchevici Maria	Pocaznoi Liubovi	Sacara Vasile G.
Morozenco Zinovia	Popovici Ion P.	Sacara Claudia
Mățu Sofia	Pascaru Alexandra	Softa Antonina
Mihailă Elena	Prepelita Olga	Sacara Ion E.
Mihailă Alexandra	Prepelita Ilie	Sfetea Petru
Manicoschi Serghei	Ploșnița Mihail	Suveica Dumitru
Martânovski Nina	Pomana Sofia	Stefanov Chiril
Martânovski Ion	Petruscu Iacob	Stolearov Ana
Mihalache Victor	Petruscu Claudia	Serghei Ana
Mihalache Eugenia	Paveleu Ioan	Serghei Sava
Melnic Gavril	Petruscu Ecaterina	Stefanov Tecla
Mardare Maria	Popovschi Gavril	Spoială Anton
Mardare Andrei	Poruciu Teodor	Stepanov Teodor
Maximciuc Anatole	Popovici Lidia	Stepanov Eufrosinia
Maximciuc Daria	Popovici Ion Gh.	Spoială Ecaterina
Mociuțchi Vladimir	Popazu Ion	Spoială Gheorghe
Murafa Alexandru	Patrașcu Spiridon	Slusar Ion
Mușcinschi Irina	Pantazi Valentina	Sorășchi Elena
Moraru Dionisie	Purice Maria	Simeon Ioan
Moraru Maria	Popa Mihail	Sârbu Agripina
Moraru Iosif	Popovschi Ion	Secrieru Ana
Moraru Virginia	Popa Vasile	Secrieru Zaharia
Mușcinschi Gurie	Prandetchi Nina	Sacara Vasile
Matcovschi Vera	Pașcovschi Gheorghe	Sacara Eugenia
Mihailov Teodor	Pașcovschi Anastasie	Sacara Petru
Melnicenco Anastasie	Polihovici Neonila	Scomerovschi Ana
Melnicenco Vera	Roitman Abram	Schidul Ecaterina
Melnic Elena	Roitman Dobriș	Svetenco Nadejda
Muscalu Stefanida	Rusu Ion	Svetenco Vasile
Muscalu Stefan	Rusnac Maria	Sârbu Ion
Mățu Pavel	Rusnac Porfirie	Spinei Maria
Mocearnic Teodora	Romanciuc Dumitru	Spinei Vera
Nestor Eugen	Reznîțchi Pinhos	Stempovschi Valentina
Nacu Gavril	Revencu Elisei	Sedlețchi Mihail
Namalovan Serghei	Revencu Ion I.	Sârbu Eliza

Sușchevici Irina	Telechi Gordei	Vacalov Teodor
Stroinovschi Mihail	Tersin Emelian	Vescu Isidor
Semendeaev Maria	Topor Arefie	Vâscov Gheorghe
Sevacov Grigore	Tarnovschi Alexandru	Voiteu Alexandru
Semendeaev Al-andru	Taminschi Olga	Voiteu Grigore
Stopanov Ecaterina	Turbatu Ioan	Voiteu Sofia
Sfeclă Vera	Talmațchi Gh.	Voinițchi Simeon
Sochirca Anton	Turcanu Grigore	Vdovi Onisie
Stratan Grigore	Tau Alexandra	Văluță Ion
Ştefărța Maria	Ursachi Ignatie	Vrânceanu Teodor
Şoimu Ioan	Ursu Mihail	Văscu Vasile
Ştefărța Grigore	Umanet Ion	Zgherbaci Ion
Solcanu Mihail	Ungureanu Mihail	Zaharcu Moisei
Ştiuca Ion	Umanet Gavril	Romanciuc Ștefan
Şulman Bercu	Vataman Andrei	Grigorovici Elena
Şaramet Mihail	Vescu Maxim	Hrițcu Grigore
Şincariuc Teodor	Vintilă Petru	Ciobanu Constantin
Şimanschi Constantin	Vodeaniuc Haralampie	Cegolea Alexie
Terziev Pantelimon	Vodeaniuc Alexandra	
Tomacinschi Petre	Vacalov Vera	

Consiliul de Ad-hoc



## Multumire.

Este știut că starea materială, a populației din județul nostru, a slăbit în urma anilor de secetă. Însă situația satului meu este excepțional de rea. Datorită faptului că pământul este slab, sărăcia a devenit stăpână deplină a consăteanului meu.

De aceea încă la începutul iernii, când mi-am dat seamă de o situație atât de rea, am făcut un apel călduros multor persoane, rugându-i a dona, cât permit puterile să înființez cantina școlară. Onor casa Școalelor a răspuns cu o sumă pentru care prin această aduc mulțumiri. Asemenea au știut să se manifeste binevoitor Doamna Directoare a școalei primare de fete din satul Sănătăuca, comuna Japca, județul Soroca și Domnul Chielu Gh., învățător la școală primară Borozel județul Bihor. Acești inimoși dascăli au știut să apricizeze starca.

lucrurilor. Fericite de copiii puși sănătatea lor! Mai mult nu spun nimic, fapta lor vorbește pentru dânsii.

Iar eu zic: dacă vom fi toți așa vom putea aduce tot binele ce se așteaptă dela noi.

**AN. MAXIMICIUC**  
Inv. Cot. com. Japca



## Membrii corpului didactic abonați la rev. „Solidaritatea” pe anul 1929.

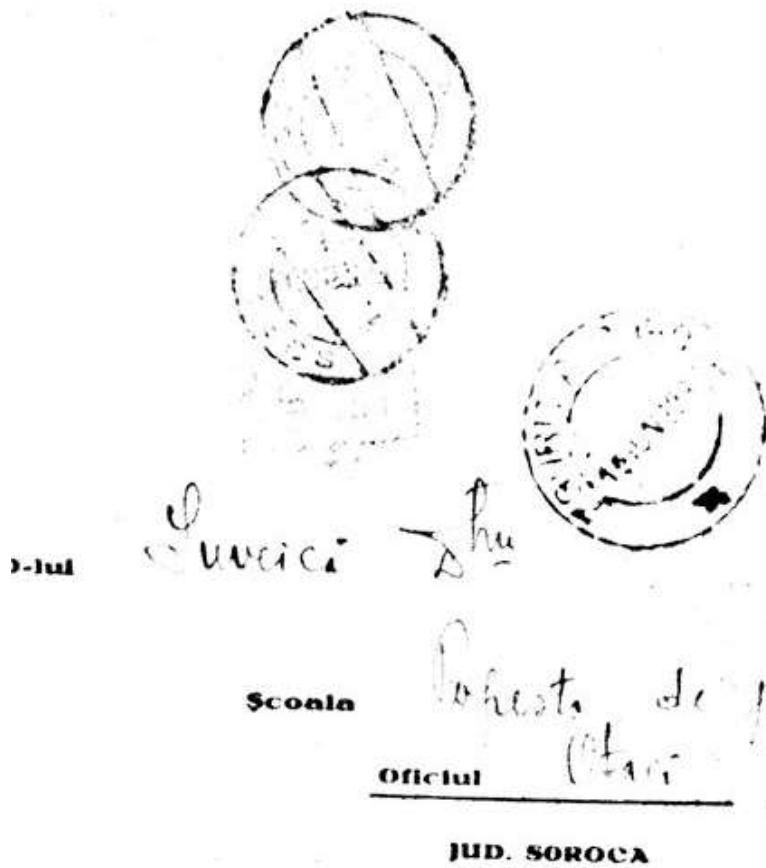
Danii: Tafuni P., Fotescu Gh., Turcanu I., Moldoveanu V.—sc. Lunga, Horum E., Vdovi D., Muscinschi G., Revencu I.—sc. Prajila, Socolovschi P., Lupașcu T., Tafuni M.—sc. Bahrinești, Moraru I., Moraru D., Solcanu E. sc. Putinești, Porucic T., Molea A., Roman P.—sc. Gura Cainari, Chilat V., Belinschi S., Zaț H., Solțachi A., Hurdubaia I., Serbanescu H., Trașăuovici —sc. Mărculești col., Pascaru C.—sc. Mărculești sat, Spinei V., Sârghie S., Chirculescu M., Tomacinschi P.—sc. Frumușica, Zgherbaci I., Miziumschi T., Turuta P.—sc. Nicoilaști, Carauș M., Jovmir I.—sc. Sevirova, Cațaga N., Demcenco S.—sc. Ivănești, Golovatâi P.—sc. Alexandreni, Căpățina N., Popa Vasile, Melnicu A., Popa M., Rusnac I.—sc. Trifănești, Păpușoi X., Odobescu A., Reznitchi P., Mardare A., Cebanu L., Toia E., Șeremet A.—sc. Vadu Rașcov, Arnaut T.—sc. Socol, Melnic G., Luță V., Arventiev S.—sc. Climouți V.-Rasc, Maximciuc A. sc. Cot: Hâncu A., Teodorescu Gh.—sc. Bobulești, Rusu Gh., Nestor I.—sc. Gura Camenca, Revencu I. sc. Vosdova, Gane S., Rusu Gh., Gandrabura T., Văsduțeanu M., Sumnievici A., Cazacu V.—sc. Tânova, Grebănosu M., Mancovschi S.—sc. Septelici, Stefano Ch.—sc. Cosăuți, Sciuca M., Moisencu P.—sc. Rublenița, Be-

jeuaru S., Chiroșcă T.—sc. **Dumbrăveni**, Cudrițchi V., Petrușcu E., Popazu A., Somu I.—sc. **Stoicanî**, Vescu I., Popovschi G.—sc. **Rediu Ceresneovăț**, Topor A.—sc. **Cremenea**, Revencu A., Cviatovschi E.—sc. **Racovăț**, Nestor E. sc. **Parcan**, Popovici I., Popa M., Tamânschi O.—sc. **Briceni**, Ceornea Gh., Bacinschi O., Bursacovschi A., Cracan E., Sorbală S., Torgașov H.—sc. **Sauca**, Martin Gh., Bucatar L., Popescu N.—sc. **Hărbova**, Bâgu I., Galearschi T., Niguleanu N., Nicolaev V.—sc. **Cili-măuți**, Iurcișin I., Mihaescu Sp., Ciobanu A.—sc. **Mosana**, Moscinschi V.—sc. **Za ojeni**, Onea S., Drăguță S.—sc. **Antonesti**, Djurencu E., Mătu P., Sfârnei A.—sc. **Scăeni**, Dlugaci I., Poștoacă Gh., Neagu C.—sc. **Briceva**, Șinacariuc V., Vrabie C.—sc. **Plop**, Umanet Gh., Valuță S., Sincariuc T.—sc. **Dondosani**, Cașințev A., Ciobanu C.—sc. **Täu**, Gumenzai I., Luca A., Cuzminschi V.—sc. **Corbu**, Cruceanu Gh. sc. **Pivnicent**, Bădiu Gh., Carauș C., Popovschi I., Rusu A., Bârsănescu A., Ureche L., Armasu V., Bodiu N.—sc. **Foresti**, Usatâi D., Tafună E., Balîțchi M., Costețchi V.—sc. **Vărvăreni**, Sacară A., Balta A., Gherman E. sc. **Telesovca**, Botnaru M., Polihovici N., Reabîntev V.—sc. **Visoca**, Vranceanu T., Bacalâm N., Unugureanu M., Cebotarenco T.—sc. **Dărcăuți**, Pânzaru A.—sc. **Mălcăuți**, Manole I., Onofriuc A., Chițan A., Luță M., Ivanov E., sc. **Senatovca**, Sfeca T., Pașcovschi Gh.—sc. **Napadova**, Oleinic F.—sc. **Namalova**, Frațman M., Pânzaru Gh., Luca E.—sc. **Japca**, Diaconu C., Evlampie, Namalovanu S., sc. **Salce**, Druță S., Cosciuc I., Bârcă I.—sc. **Tătărușii Vechi**, Ghețiu T., Semendeaev A.—sc. **Tătărușii Noi**, Chiriac Gh., Nicoară I.—sc. **Iarova**, Străinu I., Otel E., Otel M.—sc. **Cremenciuc**, Cojocaru M., Hain Gh.—sc. **Cclanda**, Revencu T., Medinschi Gr.—sc. **Balinti**, Slonovschi T., Șciuca I.—sc. **Niorcani**, Suveică D., Izvoreannu A., Grosu M.—sc. **Popești jos**, Cuțulab I., Ciobanu C., Stepanov E., Hrițeu G., Cuțulab D.—sc. **Popești sus**, Vâscov G., Botin C., Ciobanu M.—sc. **Zgura**, Coitigher I., Matcovschi V., Bucinschi A., Popa I., Botez P.—sc. **Zgurița**, Grigorovici G., Constantinescu I.

**sc Nicoresti**, Romanciuc S., Ostapov L., Banaru A. **sc.**  
**Măcărăuca**, Frecățeanu I., Romanescu P., Guzun I. **-sc.**  
**Cotova**, Sacara V. **-sc** **Șalviri Nol**: Romanciuc I. **-sc** **Co-**  
**săuți noi** Sârbu I., Sârbu E. **-sc** **Samoileuca**, Tăuleanu  
 E., Rug A., Popovici N. **-sc** **Rudi**, Baltă S., Oțel A.,  
 Balîchi R., Nevoia I., Calcalin E., Cavalevschi M. **-sc.**  
**Arionesti**, Zgordan E. **-sc** **Pocrovca**, Popazu I. **-sc** **To-**  
**locănesti**, Safonov N., Capbătut V., Pichin D., Nicuț  
 A., Vlăsie T., Guja M. **-sc** **Căprești**, Antonovici S.,  
 Gegiu P., Cazacu Z. **-sc** **Ciutulești**, Lozinschi N. **-sc.**  
**Stefanesti**, Bodiu V. **-sc** **Prodănesti noi** Guja V., Ivanov  
 L. **-sc** **Rogojeni**, Zgordan L. **-sc** **Gândesti**, Șaramet M.,  
 Loghinescu G. **-sc** **Domoiogeni** Huțanu P. **-sc** **Serghe-**  
**estu**, Galeriu E., Dubinschi N., Nestor C. **-sc** **Canusa**,  
 Ciocoiu N. **-sc** **Târa**, Stoianov C. **-sc** **Casuncea**, Schidul  
 E. **-sc** **Sauca**, Ivnătchi P. **-sc** **Climăuți**, Rusanovschi P.,  
 Rusanovschi V., Miron N., Neguleanu S., Rusanovschi E.  
**-sc** **Găleni**, Andronic V., Ceachir E., Nastasescu I.,  
 Șoimu E., Stroinovschi M., Martânovschi O., Rusu O.,  
**-sc** **Ruseni**, Vașinchi V., Botu P., Vrânceanu L., La-  
 zarev Gh., **-sc** **Kediu Mare**, Gaina I., Sacara P. **-sc.**  
**Șalviri Vechi**, Dominte T., Cazacu M. **-sc** **Mândâc**, Ga-  
 liț T., Zaporajanu V., Coban P., Galețchi M. **-sc** **Dro-**  
**chia**, Talmăchi A. **sc** **Moara Nouă**, Umaneț I., Gropă S.,  
 Cernei G., **-sc** **Cricicăuți**, Bârlădeanu I., Chistruga A.,  
 Cegolea E., Donighevici N., Alexeev I. **sc** **Chetrosu**,  
 Josanu M., Leppa I., Dumbrăveanu E., Ostapov E.,  
 Turcanu Gr., **-sc** **Șuri**, Buraga C., Pascaru P. **-sc.**  
**Șurile**, Voiteu A. **-sc** **Caetănesti**, Polcanschi P. **-sc.**  
**Ghica Vodă**, Tarnovschi A., Grimalschi V. **-sc** **Jarigrad**,  
 Cervac C. **-sc** **Sofia, jud Bârlădeanu**, Cuculschi T. **-sc** **Elisa-**  
**beta**, Bologa M. **-sc** **Braicău**, Sveatchevici V., Rusu T.,  
 Levîtchi P. **sc** **Horodistea**, Nevinglovschi C., Patrașcu  
 S. **-sc** **Sudarcă**, Popa A. **sc** **Borosăni**.

COMITETUL





JUD. SOROCĂ

Titlu *Solidaritatea*  
Subiect *Reviste pedagogice din Basarabia;*  
*Corp didactic;*  
*Învățământ școlar - Basarabia;*  
*Pedagogie - Basarabia;*  
*Educație;*  
*Literatura română*

Descriere *"Solidaritatea" (1923-1940; 1942-1944). Buletin al Asociatiei tiei Invatatorilor, sectia județului Soroca. Apare lunar din 14 ianuarie 1923 pînă în 1940. Din februarie 1923 apare cu subtitlu "Organ al Asociatiei Invatatorilor din județul Soroca", iar din 1932 apare cu subtitlu "Organul Asociatiei Corpului Didactic din județul Soroca". Este unica publicație pedagogica care își reia apariția în anii razboiului, editindu-se lunar din 1942 pînă în 1944. Revista acorda o mare atenție prestigiului invatatorului în școală și societate, precum și obligativitatii invatamintului, programelor scolare și perfecționării lor continue. Acest număr nu este complet, conține tabele, poate fi consultat fizic.*

Editor *Biblioteca Națională a Republicii Moldova*  
Contribuitor *Gasca, G. (fond.);*  
*Secara, Vasile (red.);*  
*Iov, Dumitru (red.)*

Data *2009*  
Tip *Text/Periodice vechi*  
Format *text/xml;*  
*image/tiff*

Sursă *Solidaritatea: Organul Asociatiei Corpului Didactic din județul Soroca.- Soroca: Tipografia "P. Litvac", 1929.- An. 6, Nr.5-6.- Mai - Iun.- 48 p.*

Limbă *ro*  
Acoptare *Sec.20;*  
*Basarabia*

Drepturi *Document cu acces liber*